

Temat: Wielka Rewolucja Francuska. (2 jednostki lekcyjne)

ZAPAMIĘTAJ

- Na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej (w lipcu 1789 roku) wpływ miały sukcesy rewolucji amerykańskiej, idee równości wszystkich ludzi upowszechniane przez oświeceniowych myślicieli, a także kryzys gospodarczy we Francji.
- W 1789 roku ogłoszono *Deklarację praw człowieka i obywatela* i przystąpiono do opracowania konstytucji (uchwalonej ostatecznie we wrześniu 1791 roku), która wprowadziła we Francji ustrój monarchii konstytucyjnej.
- W wyniku niepowodzeń Francji w wojnie z Austrią i Prusami króla Ludwika XVI Burbona oskarżono o spiskowanie z wrogiem, następnie zaś, w 1792 roku, obalono monarchię i ogłoszono Francję republiką.

1 Odpowiedz na pytania do tekstu zamieszczonego powyżej:

- a. Podaj dokładną datę wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej.....
- b. Co miało wpływ na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej?
.....
.....
- c. Co ogłoszono i do czego przystąpiono w 1789 roku ?
.....
.....
.....
- d. O co oskarżono króla Ludwika XVI Burbona?
.....
.....
- e. Co wydarzyło się w 1792 roku?
.....
.....

2 Który to wiek i która połowa?

1792 rok .....

3 Z dostępnych źródeł podaj definicję słowa rewolucja:

.....
.....
.....

4 Wykreśl wyraz, który nie pasuje do tematu.

rewolucja, palemka, deklaracja, Ludwik XVI, francuska, wielka

5 Z rozsypani literowej utwórz hasło:

W   k   i   l   e   a
R   a   e   o   u   w   l   j   c
F   a   c   s   a   r   n   u   k

Odpowiedz na pierwsze pytanie zamieszczone pod tekstem źródłowym:

TEKST ŹRÓDŁOWY

Najważniejsze postanowienia *Deklaracji praw człowieka i obywatela*

Art. 1. Ludzie rodzą się i żyją wolnymi i równymi wobec prawa. [...]

Art. 2. Celem każdego związku politycznego jest zachowanie naturalnych i nieprzedawnialnych praw człowieka. Prawami tymi są: wolność, własność, bezpieczeństwo i opór przeciwko uciskowi.

Art. 3. Źródłem każdej władzy suwerennej jest naród. Żadna instytucja ani osoba nie może mieć władzy, która by nie pochodziła od narodu.

Art. 4. Wolność polega na tym, że można czynić wszystko, co drugiemu nie przynosi szkody.

Art. 6. [...] Wszyscy obywatele, będąc równymi w obliczu prawa, mają w równej mierze otwarty dostęp do wszystkich godności, stanowisk i publicznych urzędów, stosownie do swoich zdolności [...].

Art. 11. Swobodna wymiana myśli i poglądów jest jednym z najcenniejszych praw człowieka; każdy więc obywatel może swobodnie mówić, pisać i drukować, z zastrzeżeniem odpowiedzialności za nadużycie tej wolności w wypadkach przez prawo przewidzianych.

Art. 17. Własność jest prawem nienaruszalnym i świętym – i nie może być nikomu odebrana, chyba że wymaga tego publiczna, prawnie uzasadniona konieczność [...].

Rewolucja francuska 1789–1794,
oprac. O. Beiersdorf,
Warszawa 1960.

1. Na podstawie fragmentu powiedz, jakie wartości głosi *Deklaracja praw człowieka i obywatela*.
2. Które z tych wartości są zgodne z ideami oświeceniowymi?

Zabawa. Ćwiczenie.

Ćwiczenie

W niektórych miejscach pojawiają się zupełnie niepotrzebnie bliźniacze litery. Znajdź 20 takich błędów.

Dawno temu, niedaleko Gniezna, nad jeziorem Gopło stał gród Kruszwica. Mieszkał w nim książę Poppiel, jeden z następców Lecha. Był on złym władcą – okrutnym i niedbałym. Cały swój czas spędzał na zabawach i ucztach, a o ludzi i wojsko nie dbał wcale. Miał on żonę Kunegundę, która była Niemką. Pewnego razu Poppiel dowiedział się, że jego stryjowie są bardzo niezadowoleni z jego rządów. Gdy powiedział o tym swej żonie, ona poradził mu, aby poozbył się ich. Poppiel zaaprosił swych stryjów na ucztę, w czasie której Kunegunda podała im wino z trucizną. Gdy ci umarli w męczarniach, kazali ich ciała wrzucić do jeziora Gopła. Oboje byli pewni, że nikt się o ich czynie nie dowie. Jakież było ich przerażenie, gdy dowiedzieli się, że kkoło zamku gromadzą się setki i tysiące myszy. Nie wchodziły do ludzkiich domów, nie szukały jedzenia, tyllko pędziły prosto do zamku, wciskały się każdą dziurką i pędzili do komnat książęcych. Poppiel z Kunegundą w panice wsiedli do łódki i popłynęli na wyspę, która wznosiła się na środku jeziora – tamm, w wieży, chcieli się ukryć przed gryzoniami. Myszy jednak dostrzegły ich ucieczkę i rzuciły się za nimi. Przepłynęły na wyspę, przegryzły drewnniane drzwi prowadzące do wieży ii doścignęły uciekinierów. Zacczęły ich gryźć, aż w końcu pożarły niegodziwego księcia i jego żonę. Dziś wieża nad jeziorem Gopło nosi nazzwę Mysiej Wieży i od wieków przypomina o karrze, jaka spotkała księcia Poppiela i księżną Kunegundę.

25. Wielka Rewolucja Francuska

1. Zaznacz te z poniższych czynników, które były przyczynami rewolucji we Francji.

- A. głód spowodowany nieurodzajem
- B. rozwój manufaktur
- C. próba nałożenia nowych podatków
- D. przegrana wojna z Rzeczpospolitą Obojga Narodów
- E. rozbudowa Wersalu
- F. podział społeczeństwa na stany, z których tylko jeden był uprzywilejowany
- G. brak kolonii
- H. zadłużenie kraju

2. Na podstawie ilustracji oraz wiadomości z podręcznika wykonaj zadania.

I. Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Ilustracja jest

- A. portretem.
- B. sceną rodzajową.
- C. karykaturą polityczną.
- D. pejzażem.

II. Ilustracja powstała najpóźniej w

- A. 1740 roku.
- B. 1776 roku.
- C. 1789 roku.
- D. 1791 roku.

III. Który ze stanów społecznych ukazanych przez autora ilustracji miał najtrudniejsze życie? Na podstawie wiadomości z podręcznika wyjaśnij, dlaczego tak było.

---

3. Wyjaśnij, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca. Na podstawie ilustracji wskaż sposoby świętowania tego dnia.

4. Zaznacz szereg, w którym zdarzenia uporządkowano w kolejności chronologicznej.

- A. zburzenie Bastylji, zamordowanie Ludwika XVI, zwołanie Stanów Generalnych, uchwalenie konstytucji
- B. uchwalenie konstytucji, zburzenie Bastylji, zamordowanie Ludwika XVI, zwołanie Stanów Generalnych
- C. zwołanie Stanów Generalnych, zburzenie Bastylji, uchwalenie konstytucji, zamordowanie Ludwika XVI
- D. zamordowanie Ludwika XVI, zwołanie Stanów Generalnych, zburzenie Bastylji, uchwalenie konstytucji

5. Podaj okoliczności, w jakich Francja stała się republiką.

